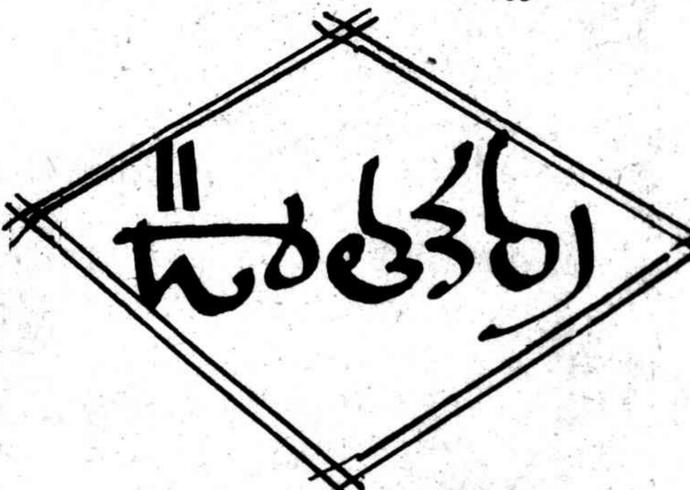

ఉత్కల ఉపయోగం ఉత్కలకేం తెలుసు? ఉపయోగించే తెలివైనవాడికి తెలుస్తుంది కానీ....!

రాత్రి రెండు గంటలు. ఈదురుగాలి జోరుగా వీస్తోంది. అశ్వజాంతంలో కురిసిన వర్షాలవల్ల చలి ఉధృతంగా వుంది.

తాటాకు పాక పంచలో అపహానంగా నిలబడ్డాడు వారాయుడు! గాలికి కదులాడుతున్న తాటాకుల్లా వాడి మనస్సు కూడా పన్నగా కంపిస్తోంది! ఈదురుగాలి తనలోని చిరాకును రెట్టింపు చేస్తూంటే బీడిమీద బీడి తగలేస్తున్నాడు.

ఒత్తుగా పరిచిన గడ్డి, గడ్డిమీద గోనెపట్టా, పట్టామీద ప్రసవ వేదన పడుతున్న పాఠశాల. పాఠశాలకి ప్రక్కనే కూర్చోని తనకు తెలిసిన ప్రయత్నాలు చేస్తున్న మంగమ్మ - తలుపు తోసి లోనికి చూస్తున్నప్పుడల్లా నారాయణుడి గుండెలో రైళ్ళు, కళ్ళలో లీలగా బ్రతుకుభయం!

వెంకమ్మపేట గ్రామంలోని ఒక్కొచ్చి పనిచేసుకోలేని పెద్ద రైతులందరికీ ఒక్క పూనం అయ్యేలా పనిచేసే రామయ్యంటే ఎంతో యిష్టం! పొద్దు పొడవ దానికి ముందే పనిలోకి వచ్చి పొద్దు గూకిం దాకా ఎవరికలు విరిగేలా పనిచేసి యిచ్చి నంత కూలిని పుచ్చుకొని పోతాడు కనుక వాళ్ళ కళ్ళన్నీ రామయ్యమీదే వుండేవి! అతన్నే పనికి పిచ్చేవాడు.

ఇలాంటి రామయ్యకి మిగిలిన ఒకే ఒక్క ఆశాకిరణం నారాయణుడు! కొడుకూ, కోడలూ అకాలంగా కాలంవేస్తే శోకాన్ని

దిగమింగి మనవడికి తనే సర్వస్వం అయి సాకాడు. బడిలో వేళాడు. ఒక్కొక్క తరగతి వాడెక్కేస్తూ బుద్ధిగా చదువు కుంటున్న నారాయణుడిని మురిసిపోయే వాడు! వాడికోసం కౌక్కుండా వెంప దానికి మరింత కష్టించేవాడు రామయ్య.

ఆ రోజు నారాయణుడికి బాగా జ్ఞాపకం వుంది. సముద్రంలో తుపాను లేచిందని బడికి ఆవేశ వెలచిచ్చేళారు! ఇంటికొచ్చే సిన నారాయణుడికి వూసుపోలేదు. పుస్తకం లోని పద్యాల్ని చూస్తూ పలకమీద ప్రాస్తూ కూర్చున్నాడు. వీధిలో అలికిడై తే తలెత్తి చూశాడు. బాబుమంది రామయ్యని మోసు కొస్తూంటే పక్కా పుస్తకం అలా పడిపోసి అత్రంగా వాకిట్లోకి పరిగెత్తాడు! రామయ్యని తోడుపట్టి యింట్లోకి చేరుస్తున్న వాళ్ళ కాళ్ళకింద పడి నారాయణుడి పలక ముక్కలయింది. వాళ్ళ కాళ్ళకున్న బుర దలోనలిగి వాడి పుస్తకం ఆకారమే మారి పోయింది!!

రామయ్యకి చూపు పోయిందిట! వర్షాన్ని లెక్కచెయ్యకుండా పొలంలో పనిచేస్తున్నాట్ట! ఓ పెద్ద మెరుపు మెరిసిందట! రామయ్యకి చేరువగా పడుగు పడిందట. అంతే! కళ్ళు కనబడక పోవడంతో సెద్దగా అరిచి పడిపోయాట్ట! నలుగురూ చేరి స్పృహతప్పిన రామయ్యను వైద్యుడిబగ్గరికి మోసుకుపోతే మందిచ్చి, ప్రాణాపాయంలేదనీ చూపుమాత్రం దాని బచ్చితంగా చెప్పేళాట్ట! అంతా విన్న నారాయణుడు భోరున ఏడుస్తుంటే కాసేపు వాడి వూరడించి ఎవరివారిని వాడు పోయారు! బిక్కుబిక్కుమంటూ తాత వక్కనే కూర్చున్నాడు. కొంత సేపటికి

తెలివి వచ్చిన రామయ్య మనవడి కళ్ళారా చూసుకోలేని దుస్థితిని గ్రహించి కుమిలికుమిలి ఏచాడు.

రామయ్య స్థితికి వూళ్ళోని పెద్దలంతా బోలెడు సానుభూతి కురిపించారు! 'తిలా దానం తలా పిడికెడు' అన్నట్టు సాయం మాత్రం స్వల్పంగా చేశారు! ఓ వారం గడిచేసరికి సానుభూతిని చూపించిన నోళ్ళే విసుక్కోవడం, కసిరికొట్టడం ఆరంభించాయి! కష్టించి బతికిన ఊళ్ళో మున్నెత్తుకుబతకడానికి మనస్కరించలేదు. తన ఇంటిని తెగనమ్మి నారాయణుడి చేయూతగా చేసుకొని దూరంగా వున్న పట్టానికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఓ పదేళ్ళు గడిచాయి! గొంతు మారి, కండపట్టి, యింతుమింతు తనే యెత్తుకి యెదిగిపోతున్న మనవడికి కడుపు మాచుకుంటూ వెనకేసిన నాలుగు వంకల రూపాయల్ని తడిచిచూస్తూ మురిసిపోయే వాడు రామయ్య!

కనీసం ఆరేడు వందలేనా వెనకేసి మనవడిచేత వ్యాపారం పెట్టించాలనుకున్న రామయ్య ఆశని - ఆరేడు రోజులపాటు కాసిన జ్వరం నిరాశచేసి - అతడికి కబళించింది!

తాతయ్య చావుకి కుమిలి కుమిలి ఏచాడు నారాయణుడు! ఇన్నేళ్ళ అనుబంధం ఒక్కసారిగా తెగిపోయి ఒంటరి వాడు కావడంతో వాడి మనస్సు వికలవై పోయింది! ప్రేమభూమి వాళ్ళ సహాయంతో తాతయ్య దహనకొండ జరిపించాడు! ఆ తతంగం అంతా పూర్తయే

నిరుద్యోగి పట్టా

నాకంటగట్టిన పట్టా
దాహం తీర్చుకొమ్మని యిచ్చిన
సముద్రం నీళ్ళు!
విశ్వవిద్యాలయపు మసిబూసిన

అక్షరాలతో నలుపు పులమబడిన
గాజుపలక :
ఎదురుగా గ్రహణ మాయుడు తప్ప
వేరే వెలుగు కనిపించడం లేదు.
— ఈశ్వరప్రసాద్ జె.

సరికి ఓ వంద ఖర్చయింది!!

పాకలోంచి పాకమ్మ గట్టిగా మూలుగు తుంటే స్మృతులకు అంతరాయం కలిగింది. తలుపు తోసి లోపలికి వెళ్ళాడు. భయంకరమైన బాధతో మెలికలు తిరిగి పోతూ కన్నీరు కాకుస్తోంది పాకమ్మ! బావ్యత మరిచి నిద్రపోతున్న చుంగమ్మని తట్టి లేపాడు.

“లేదు నాయనా తొంగోలేదు. నడువి లాగ లాగేస్తుంటే సేరపడ్డానంటే.” సంజాయిషీలా చెప్పి సవర్యలు మొదలెట్టింది. ఓ పావుగంట అలా మూలిగి-మూలిగి-దానిక్కూతా శక్తి చాలక-చుగతలోకి జారింది పాకమ్మ. మెల్లగా తలుపు చేరవేసి వంచలో కూర్చున్నాడు నారాయణుడు.

బీడి అంటించి కాలుస్తూ గోడకి చేరబద్దంతో గతం మళ్ళా కదలసాగింది....

తాతపోయి నెల్లాళ్ళు కావొస్తుంటే వాడి చునసు కూడా కాస్త కుదుటపడింది. తన బతుకును గురించి తన ప్రారంభ వయస్సులో తనేదో వ్యాపకం పెట్టుకోవాలి. తప్పదు సుఖంగా బతకాలి! అలా బతకాలంటే ఏం చెయ్యాలి? ఏ దారి నట్టాలి? అన్న ప్రశ్నలే! సమాధానం తున్యం! అంతా ఆ యోచనయంగా వుంది. తన

గురించే ఆలోచించుకుంటూ పోతూ అవయత్నంగా ఓ సినిమాహాలు దగ్గర ఆగాడా రోజు! అక్కడంతా హడావిడిగా వుంది. ఏదో పిక్చర్ రిలీజయింది. జనం, వాహనాలూ కొంపలంటుకుపోతున్నట్టు అటూ, యిటూ సాగిపోతుంటే అక్కడే అలా నిలబడ్డ నారాయణుడి కళ్ళకి రోడ్డుకు అటు పేపున ఓ ముసల్లి కనబడింది!

“కల్లునేదాన్ని బాబమ్మా! ఎవులేనవొచ్చి రోడ్డు దాటించి పున్నెంకట్టుకోండి తండ్రీ” అంటూ దీనంగా ప్రాధేయపడుతోంది! జనంలో ఏ ఒక్కరూ నట్టించుకోవడంలేదు! ఎవరి తొంపర వాడి! ముసల్లి పూచుకోలేదు. ప్రాధేయపడుతూనే వుంది. నారాయణుడు అటు వెళ్ళి దానిచెయ్యి పట్టుకొని “రా!-ఎక్కడకి తీసికెళ్ళాలి?” అని అడిగాడు.

“నానాయిన్నాతండ్రే! అల్లా సినిమా అలు గేటుకాడ సపటా నాగుంతాదే-అక్కడికి తీసికెళ్ళి కూకోబెట్టి తండ్రీ!” అంది. సదృశ్యహంలాంటి రోడ్డును ప్రయాస పడకుండా దాటించేశాడు! గమ్యంచేరి కూచున్నాక- “రచ్చించిరావు తండ్రీ! దేవుణ్ణి ను సల్లగా సూడాల” కృతజ్ఞతనీ. ఆశీస్సుల్ని కలిపి చెప్పేసి తన ప్రయత్నంలో సడింది ముసల్లి!

“అరిసరిసి గొంతు తడారిపోయింది గవాల.... సోదా తాగు తా వేట వ్యా?” పథకం ప్రారంభించాడు!

“నా నాయిన్నాయినే....! ఇప్పించు తండ్రీ....!” తెచ్చి యిచ్చాడు. గటగట తాగేసింది. ఖాళీసీసా యిచ్చేసి వస్తూ ఓ పావలా వేరుశనక్కాయలు కొనితెచ్చి “తినవ్వ....!” అంటూ కొన్ని అందించాడు! అవ్వ పొంగిపోతూ తినడానికి పుషక్రమించింది. కబుర్లలో పెట్టి కూపీలాగాడు. దానికి నిజంగానే యెవ్వరూలేరని తేలడంతో తృప్తిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు. బొక్కివళ్ళ అవ్వ శనక్కాయల్లో కుస్తీ పడుతుంటే నాయిక్కాయలు వాలించి పలుకు అందించాడు! “నా నాయిన్నా నాయినే” అంటూ అవ్వ దవడలాడించ సాగింది!

Balu

చిత్రకవి
బుచ్చిబాబు

సినిమాకి యింటర్వ్యూ యిచ్చారు !!
 జనం వస్తున్న అలికిడి వినడంతోనే
 అలవాటుకొరంగా,
 "బాబూ! గుడ్డివాన్ని తండ్రి! దరమం
 నెయ్యండ్రి మారాజా...." అంటూ అవ్వ
 తన రికార్డు మొదలెట్టింది! చిల్లరడబ్బులు
 అప్పవేతిలో రాలింట్లో నారాయుడిలో
 ఆలు మోసులెత్తసాగాయి! తిరిగి సినిమా
 మొదలెట్టడంతో జనం హాల్లోకిపోయారు.
 వచ్చిన డబ్బుల్ని తడిచింది! అరవై
 పైసలు దొరికాయి. భద్రపరిచింది!
 "అవ్వ....!"
 "ఎవులు.... నారాయుడూ....!"
 "అవునవ్వ నేనే- టీ తాగుతావేటి!
 "నా నాయిన్నా నాయినే! ఇప్పించు
 తండ్రి....!" తెచ్చి అందించాడు! ఈడు
 కంటూ గ్లాసు ఖాళీ చేసేసందవ్వ! గ్లాసు
 యిచ్చేసి అవ్వ దగ్గర కూర్చున్నాడు—
 "అవ్వ! నువ్వెక్కడుంటున్నావ్?"
 ఉలిక్కిపడి జోలి గట్టిగా వట్టుకుం
 దవ్వ. అంతుకొరణం ఆరెల్ల క్రితం
 జరిగిన సంఘటన! వగలంతా ఎక్కడో
 ఓచోట కూర్చుని అడుక్కున్న అవ్వ-
 రాత్రి వేళలో పడుకోవడానికి కొత్త
 వలస బడికొలకు చేరుకుంటుంది. ఆ బడికి
 తలుపులూ తాళాలూ లేవు మరి! వగలు
 బడిలాగా, రాత్రుళ్ళు ముష్టివాళ్ళూ కుష్టు
 వాళ్ళూ తల దాచుకునే సత్రంలాగా బహు
 కార్ల సావకంగా అదిపనికివస్తోంది. రోజూ
 లాగే పాకలో నిద్రపోతున్న అవ్వ మొల
 లోని జోలిని ఎవడో లాక్కుపోయాడు.
 వెంటనే తెలివి వచ్చిన అవ్వ అరిచి కేక
 లేసిందిగానీ అక్కడ తనలాగే తల దాచు
 కుంటున్న కుంటివాళ్ళూ, కుష్టువాళ్ళూ అవ్వ
 కేవిధంగానూ సాయపడ గీకపోయారు!
 సొమ్ము పోయిన అవ్వకి శోకంమిగిలింది.

'ఒకవేళ ఈ నారాయుడు' కూడా....'
 "చెప్పవ్వ! ఎక్కడుంటున్నావ్?"
 "ఎ-ఎ-ఏల బాబీరంతా అడుగు
 తన్నావూ...." అవ్వ అనుమానం తీర్చాలి
 ముందని నిశ్చయించుకుని తన బతుకును
 గురించి పూసగుచ్చినట్లు చెప్పాడు.
 అవ్వ అభిమానం చూరగొనడానికి అక్క
 డక్కడ ఎదుపును జతచేశాడు! అవ్వ
 మనస్సు ద్రవించేలా చెయ్యడంలో కృత
 కృత్యుడై,
 "నిన్ను చూస్తుంటే మా తాతయ్యని
 చూస్తున్నట్లే వుండవ్వ! నీతోనే
 వుంటాను...." అన్నాడు! అవ్వ అంత
 రంగంలో ఆత్మీయత మొలకెత్తింది!
 ఇంత మంచివాడిని అనుమానించినందుకు
 నొచ్చుకుంది!
 సినిమా పూర్తయింది మరి !!
 హాలువాళ్ళతో పాటు అవ్వ తన రికా
 ర్డును ప్రాంబించింది. ఖద్దాద కాస్త
 శాంతించిందేమో, అవ్వ వేస్తున్న పాత
 రికార్డు జోరుగాసాగుతోంది! వచ్చేజనం,
 పోయేజనం పైసా వరకా వేస్తుండడంతో
 అవ్వకి నాలుగుపాపాల్లాగా దొరికాయి!
 ఓ గంట గడిచింది.
 "అవ్వ!...."
 "ఎం నారాయుడూ....?"
 "ఇంకా ఎంత సేపుంటావు?"
 "మరేల్నాయినా- మారాట మొదలెట్టేసి
 నారు గదా! బడికొలకెల్లిపోడనే!...."
 "అకలేస్తన్నాదేటవ్వ?"
 ".... ఎస్తంది...."
 "ఏటేన తింటావేటి?"
 "నానాయిన్నా నాయినే....! ఇప్పించు
 తండ్రి....!"
 అవ్వని ఓ 'కాకా విలాస్'కి తీసికెళ్ళి

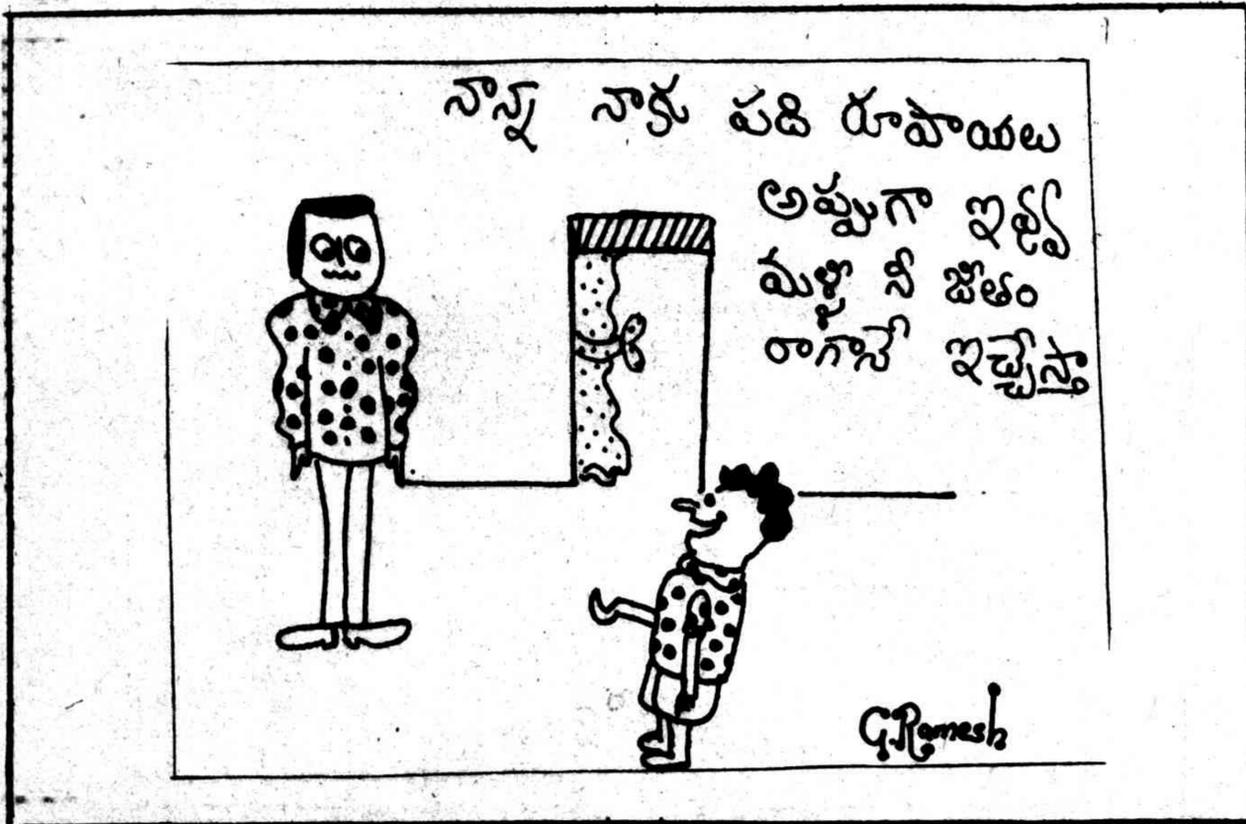
రెండు ప్లేట్ల టిఫిన్ తెప్పించాడు. కుడుం
 ముక్కలు! చెట్టిని, కారం గుండని
 మళ్ళా మళ్ళా తెప్పించుకొని జుర్రేసి.
 నాలుగేసి గ్లాసుల నీళ్ళు తాగి త్రేన్నారు!
 డబ్బులు నారాయుడే చెల్లించాడు! అవ్వ
 చెబుతున్న ఆనవాళ్ళతో, దార్లో కొందర్ని
 భోగట్టావేస్తూ బడికొలకి అవ్వని సురక్షి
 తంగా చేర్చేశాడు. పక్క పక్కనే
 యిద్దరూ నడుపులు వాల్చారు!

అవ్వకిప్పుడు ఆనందంగావుంది! జోలి
 నింకింది. జోలి జోలికి పోనవసరం
 లేకుండానే కడుపు నిండింది! పడుకోవ
 డానికా చోటుకు రావడానికి రోజూ యెన్నో
 బాధలు పడవలసివచ్చేవి. దారి తప్పి
 పోయేది, దెబ్బలు తగుల్చుకునేది. చెయ్యి
 వట్టుకొని అక్కడికి చేర్చేవారు దొరక్క
 నానాపాట్లూ వడేసి. తన బాధలకు భగవం
 తుడు జాలి తలిచి, నారాయుడిని తనకు
 ఊతకరంగా ప్రసాదించాడని భావించి
 మొక్కుకుంది. తనకి దొరికిన ఈ ఆస
 రాని విడిచిపెట్టవలసినది నిశ్చయించు
 కొంది. అలవాటుగా ఒక చేతిని జోలిమీద
 వుంచి, శెండ్లోచేత్తో నారాయుడి తలను
 ఆస్పాయంగా నిమురుతోంది! నారా
 యుడూ నిద్రపోలేదు! ఆత్మీయతతో
 అవ్వని బంధించాలని యెప్పుడో నిర్ణయం
 చేసుకున్నాడు. లేచి కూచోని అవ్వకి
 కాళ్ళు పట్టసాగాడు!

ఓరోజున కేటుగాడెవడో అవ్వ మొల
 లోని జోలిని ఊడబీక్కొని పారిపోబోతే,
 నారాయుడువచ్చిందికొని. బండబూతులు
 తిడుతూ చితకబాదేశాడు! గుడ్డిదాని దగ్గర
 డబ్బుకి భద్రత లేదనిచెప్పి జోలిని
 నారాయుణ్ణి దాచమంది!! అప్పుడు
 నారాయుడి కళ్ళలో మెరిసిన మెరుపును
 చూడడానికి అవ్వకి కళ్ళులేవు మరి!!

రోజులు బాగానే గడుస్తున్నాయి గానీ..
 నారాయుడికి మధ్య ఓ గడ్డు సమస్య
 యెదురైతోంది. తాతని తిప్పుతున్నప్పుడు
 తను చిన్నవాడు! కనుక ధర్మం చేస్తున్న
 వాళ్ళు వాడినీ దయకలచేవారు. కాని
 యిప్పుడు దుక్కలా వస్తాదులా తయారై
 యావనంలో వున్నాడు! అవ్వని తిప్పు
 తుంటే తనని తిడుతున్నారు. కష్టపడి
 సంపాదించి, ముసల్దాన్ని పోషించుచు
 కసిరికొద్దున్నారు!

తన డబ్బూ, అవ్వ యిచ్చింది కలిపితే
 ఆరొందలకి పైగానేవుంది. తాత కోరిక
 తీర్చినట్లూ, తన సమస్య తీరినట్లూ
 వుంటుందని ఓ టీకొట్టు పెడదావని
 పించింది. తనకి బాగావచ్చయంబోతున్న
 'ఈకు' టీ కొట్టుని పరిశీలించడం ప్రారం
 భించాడు. ఈకు కుటుంబం అందరూ ఆ

G. Raju

హోటల్ నడవడంలో రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుంటున్నా కడుపు జరక్క యీసురో మంటున్నారు. ఎవికలు విరిగేలా శ్రమ వదుతున్నా వెనకేసిందేవీ. లేకపోగా నై పెచ్చు అప్పులు వున్నాయని గ్రహించే సాడు. కష్టపడితే కండలు కరిగిపోయి చెవట రాల్లం తప్ప దబ్బులు కూడడం కష్టం అని గ్రహించేశాడు. పెట్టుబడి. శ్రమా లేని ఈ బతుకే హాయిగా వుందని పింపడంతో వ్యాపారం పెట్టాలన్న ఆలోచననే మట్టుపెట్టేశాడు. అంతే-

గెడ్డం పెంచేశాడు. చెయ్యి విరిగినట్టు కాళ్ళకి పుళ్ళయినట్లు చూసేవారు భ్రమించేలా కట్టుకట్టేశాడు. కుంటి నడికలు ప్రారంభించేసి 'తిట్లు కాయకం అన్న గడ్డు సమస్య'ను పరిష్కరించేసుకొని దిచ్చం రాతేలా చేసుకున్నాడు. దబ్బులు బాగానే దొరుకుతున్నాయి. వెనకేస్తున్నాడు.

ఏ దేవుడికీ రోజు గిరాకీ వుంటుందో ఆ గుడి మెట్ల దగ్గరకి తెల్లనారే సరికల్లా అవ్వతో సహా హాజరయ్యేవాడు. జనంతో బజారు నిండేసరికి షాపుల దగ్గరకి అవ్వను తీసికెళ్ళి అడుక్కునేవాడు. రిలీజ్ పికర్లు వేసే థియేటరు విడిచిపెట్టేవాడు కాదు. శుభకార్యాలు జరిగే ఇళ్ళు, సంకర్షణలు జరిగే చోట్లా ఓ కంట కనిపెడుతూ, ఖర్చు లేకుండా కడుపు నిండేలా చూసుకునేవాడు. నాలుగు దబ్బులు దర్మంగా రాతే ఏ తావులూ తప్పిపోకుండా అవ్వని హోనానాపెడుతూ తిప్పేసేవాడు. నాడి వేగాన్నందుకోలేక అవ్వ ప్రాణాలు అడుగంటిపోతూ వుండేది. కాని గత్యం తరంకేక అనుసరించేది.

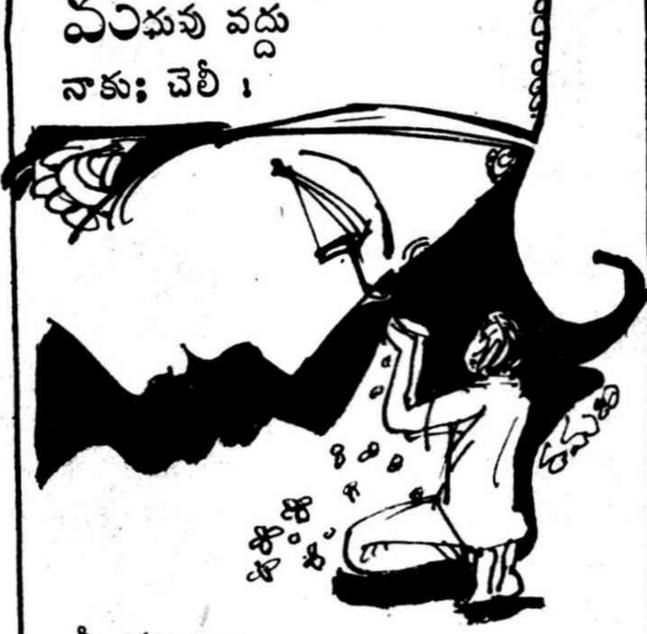
వాడితో సమానంగా తిండి దొరక్కపోయినా తివట తప్పేదికాదు. వాడిచ్చిన టీనీళ్ళతో ప్రాణాలు నిలుపుకోలేక ఆర్నెలు తిరిగేసరికి అవ్వ 'హారీ'మంది. కర్రలో తగలేస్తే ఖర్చవుతుందని నలుగురు ముష్టికాళ్ళతోడుతో అవ్వకవాన్ని పాతేసి చేతులు దులుపుకున్నాడు నారాయణుడు!

నారాయణుడికి బాధనిపించలేదు! తాత పోయినప్పట్లా దుఃఖంలో ములిగిపోలేదు! అంతరంగంలో అవ్వవట్ల ఆపేక్ష అనేది అణుమాత్రంకూడా లేనికారణంచేత. దాని మరణం వాడిమీద ఏ ప్రభావపూచూపలేదు మరి!

నారాయణుడు పెరిగాడు, బాగా ఎదిగి పోయాడు! వాడి చేతిలో దబ్బుంది. దాన్ని మించి తను బాగా బతకడానికి కావంసిన బోలెడు ఆలోచనలు వాడి బ్ర నిండా వున్నాయి!! ఇప్పుడు వాడికా వట్టణం యిరుకనిపించింది. మరో పెద్ద సగరా

అదిచిలు

మధువు వద్ద నాకు; చెలీ!

నీ చూపులు ఓ దోనెడు పొయ్యి - తాగుతాను.

-ఎ. వి. మంగపతిరావు

నికి మకాం యెత్తేశాడు! ఒక వారంపాటు ఆ నగరం అంతా కలియతిరిగాడు. తక్కువ ఖర్చుతో కడుపునిండే తావులు వెదికాడు!

నారాయణుడి దగ్గర ఏదొందలకు వైగానే సొమ్ముంది. ఊర్వాధరేమగానీ... వాడికి "అసంకృప్తి"గా వుంటోంది! ఆరోగ్యంగా యావనంలోవున్న నారాయణుడికి రాత్రిళ్ళు సరిగా నిద్రపట్టక కోర్కెలు బుసలు కొట్టడంతో వాడికి త్రీసుఖం కావాలి వచ్చింది! అది దొరక్క మహాయాతనగా వుంటోంది! అసలీకోర్కె అంకురించడం చిత్రంగా ప్రారంభం వయింది! అవ్వతోపాటు బడిశాలలో వదుకున్నాడు. ఓ రాత్రి వేళ తెలివొచ్చింది. తమలాగే ఆ పాకలో తల

దాచుకుంటున్న ఎవరో దంపతులు సాగిస్తున్న సృష్టికార్యం వాడి కళ్ళకి లీలగా గోచరించింది! వాంతో వాడికి నరనరాల్లోంచి విద్యుత్తు ప్రవహించినట్లయింది! అక్కడుంచి ఆ వాంఛని అణగదొక్కుకోవడం వాడికి అసాధ్యవయింది!

అదిగో సరిగ్గా ఆలాంటి సమయంలో పొరమ్మ వాడి కంటపడింది. పొరమ్మది అందం వుట్టిపడే ముఖం! నల్లటి నలుపైనా ఎంతో ఆకర్షణ వుందామెలో! యింతలేసి కళ్ళతో, తీరైన ముఖంతో, చూకముచ్చటగా, ఎంతో శుభ్రంగానూ వుంటుంది! చక్కగా ముస్తాబై కడిగిన ముత్యంలా వుంటుంది! పైగా ఆమె తీయనైన గొంతును కలిగి వుంది! గొంతెత్తిపాడితే- ఎంత తొండ్రు పనుల్లో పోతున్నవాళ్ళయినా తక్కువ ఆగిపోవాలిందే! అంతటి మాధుర్యం వుందామె కంతంలో!

కాని- ఇంత మమరంగా పాడగల, ఎంతో ఆకర్షణీయమైన రూపంగా పొరమ్మ వికలాంగురాలి!! ఆమెకు బాల్యంలో పోలియో సోంది! కాళ్ళు రెండూ చీపురుపుల్లలా తయారై, కన్ను కాళ్ళలా మెలికలు తిరిగిపోయాయి! బాల్యంలో బలహీనతవల్ల కూచున్నచోట నుంచి కదలలేకపోయేది! బాగా ఒళ్ళుచేసి యావనంలో అడుగు పెట్టిందగ్గర్చుంచి- చేతులమీద భారాన్నంతా మోపి దేకురుతూ ఇంటిపని, వంటపని స్వయంగా చేసుకునే స్థితికి ఎదిగింది!

తల్లి, తండ్రి కరువైన పొరమ్మకు వాళ్ళు మిగిల్చిన కమ్మయిల్లు మిగిలింది. తలదాచుకోడానికా గూడూ, కూడుపెట్టడానికా అంగవైకల్యం ఆమెకు ఉపకరిస్తున్నాయి!

ఏ రిక్నావాలాను బతిమాలో, కాసింత

ప్రభుత్వ భోజన హాటల్

<p>సోగతం.</p> <p>భోజనం తయారు</p>	<p>భోజనం రేట్లు</p> <p>పెద్దవాళ్ళకు లాల్కు - 1-50</p> <p>" " తెగలకు - 2-00</p> <p>బిల్డులకు - 5-00</p>
--	--

?!
" " " "

•కళిరి.

అంబడిపూడి

సెక్సువిజ్ఞానప్రచురణలు

ప్రపంచంలోపున్న ఏకైక సెక్స్ లేబర్టరీ నిర్వహించిన డాక్టర్స్ మాస్టర్స్ జాస్టస్ సెక్సులజివిడిటర్ లెమన్ డార్ల డాక్టర్ రాబర్ట్ చార్లెస్ పరిశోధనల ఆధారంగా దంపతులు ఆనందంగా జీవించడానికి వివాహజీవితం విజయవంతమై ఆరోగ్యకర సంతానానికి ప్రతి స్త్రీ పురుషుని ధృష్టిలోపట్టుకొని రూపొందించబడిన పుస్తకాలు. తెలుగులో

- 1. గుప్తజ్ఞానం వెల రూ. 10/-
- 2. 1001 సిగుపదేవుళ్లు వెల రూ. 10/-
- 3. సెక్స్ విజ్ఞానం వెల రూ. 10/-
- 4. గర్భమూ-గర్భనిరోధం 5/-
- 5. సెక్సులోపాలు-సర్దుబాట్లు 6/-
- 6. ఉద్దిక్తస్థానాలు-శ్చికీకీకీకీకీ 6/-
- 7. కేళీ విలాసం 5/-

బుతులతో చెప్పకోలేక డాక్టర్ తో చెప్పడానికి సిగుపడి లోలోని కుంగిపోతున్న యువతీయువకుల సందేహాల సమాధానాల రూపంలో సెక్స్ విజ్ఞానం, నిరాశ, నిస్సహాయత, హాస్యలు నివారించి సంతోషంగా జీవించగల మార్గాలు ప్రపంచమన్ని భాషల్లో అనుబంధించబడిన పురాతన హిందూ సెక్స్ ప్రామాణిక గ్రంథం. మహర్షి

8. వాళ్ళయిన కామసాస్త్రం 5/-

భారతమాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జిడి జోస్వామి పుస్తకం ఇన్ స్టిట్యూట్ లో ప్రచురించబడింది స్త్రీ మానసిక పరిశోధకురాలు డాక్టర్ సైమన్ బిడి వోవర్ ఆధారంగా హిందూ సామ్రాజ్య ఆధారంగా

- 9. స్త్రీలనాకర్షించడమేలా 4/-
- 10. పురుషులనాకర్షించడమేలా 10/-
- 11. 1976 ఏప్రిల్ 15 వరకు 4/-

రూపాయలు ఎన్నడై ముందుగా మనిషిని ద్వారా కలిగిన వారికి తిరిగి వచ్చేటట్లు చేయాలి అని విన్నవించారు. తిరిగి వచ్చేటట్లు చేయాలి

ముట్టజేస్తోంది, ఎప్పుడూ నందడిగా వుండే ఓ నెంటర్ కి చేరి మూలగా కూర్చోని అడుక్కుంటూ వుంటుంది. పారమ్యుడి చుంచి జ్ఞాపకశక్తి. ఏ రికార్డు విన్నా వెంటనే ఆ పాటా, బాణీ ఆమెకు వట్టుబడిపోయేవి. సినిమా ఒక్కసారి చూసిందంటే అందులోని సంభాషణలు ఆమెకు కొట్టిన పిండయ్యేవి. శ్రావ్యంగా పాడుతూ, అందమైన కళ్ళను చిత్రంగా తిప్పుతూ, సినిమాలోని మాటలు చెప్పి జనాన్ని ఆనందవస్తు అడుక్కునేది. ఆమె గాత్ర మామూల్యానికి ముచ్చట పడి, ఆమెకు ప్రాప్తించిన అంగ వైకల్యానికి జాలిపడి కొంచెం దానంచేస్తే, అందమైన ఆమె ముఖాన్ని, కొంగుచాటున తొంగి చూస్తున్న వయస్సు పొంగుల్ని చూస్తూ యెంతో దబ్బులు రాస్తే గారు. పాటలు పాడే పారమ్యుడు యువకులు తొట్టలేస్తూ నిలబడేవారు. తనచుట్టూ మూగిన వాళ్ళకి అతి చవగ్గా వినోదాన్నిందిస్తుండేది పారమ్యు.

అలాంటి పారమ్యును, ఆమె తనను గమనించకుండా జాగ్రత్త పడుతూ రెండు మూడు రోజులు నిశితంగానే పరిశీలించాడు నారాయుడు. ఆమె సంపాదనముందు తాతా, అవ్వ తనూ బలదూరని గ్రహించే శాడు. పాతికేళ్ళ జీవితం పండు మునలాళ్ళ మధ్య గడిచిపోయినందుకు వాడికి దాచగా వుంది. తన వూహలకు ఈ పారమ్యు ప్రతిమాపంగా వాడికి భాసిల్లింది. అంతే—

రోడ్డు వక్కన గుట్టలుగా పేర్చి అమ్ముతున్న నెకెండ్ హేండ్ బట్టల్లోంచి తనకి సరిగ్గా సరిపడే ఓ జత ఎంచాడు. ఒకటికి నాలుగు సార్లు బేరవాడి అతి చవగ్గా కొనే శాడు. అందంగా కటింగ్ చేయించుకొని, గెడ్డం నున్నగా గీయించేసి, శుభ్రంగా స్నానంచేసి, పేంటూ, బుష్ కోటూ వేసుకున్నాడు. బాగున్నాయని జనం మెచ్చుకుంటున్న రెండు సినిమాలు చూశాడు. ఆ తరువాతే పారమ్యును సమీపించాడు. మెల్లగా మాటలు కలిపాడు. తను చూసిన సినిమాలు వాడికిప్పుడు బాగానే ఉపయోగపడ్డాయి. ఆమె తత్వాన్ని బాగా గ్రహించాడేమో. తొందరపడి వ్యవహారం బెడిసి కొట్టకుండా చాలా జాగ్రత్తపడ్డాడు. నాలుగు రోజులు గడిపి పరిచయం పెంచుకున్నాడు.

ఓ ఆసుర సంధ్యవేళ హతాత్తుగా మేఘాలు కమ్మేశాయి. ముందు గాలి, వెను వెంటనే వానా ఆ ప్రాంతం మీద దాడి ప్రారంభించాయి. పాటలు పాడుతూ బిచ్చం అడుక్కోవడంలో మునిగిన

పారమ్యు. ఈ హతాత్పరిణామాన్ని ముందుగా గమనించలేకపోయింది. ఆత్రంగా ఓ నాలుగడుగులు దేకిరి చుట్టూ కలియచూసింది. రిక్తాలకు గిరాకీ తగిలి ఒక్కటి అక్కడ కనిపించలేదు. జనం పురకలు పరుగులు పెడుతున్నారు. మెరుపులు మెరుస్తూ మేఘాలు గర్జిస్తున్నాయి. ఆమె ఆందోళనలాగే వర్షంపూడా ఎక్కువ కాసాగింది.

వర్షాన్ని లెక్కచెయ్యక ఆమెనే చూస్తూ నిలబడ్డాడు నారాయుడు. వాడివేపు నిస్సహాయంగా, జాలిగా చూసింది పారమ్యు. గబగబా పారమ్యుని సమీపించి, ఆమెను ఎత్తుకొని భుజాన వేసుకొని, గట్టిగా అడుముకుంటూ బంధించి. పరుగులాంటి నడకతో కొంత దూరం వెళ్ళి, ఓ యింటి పంచలో ఆమెను దించాడు.

ఎదురుగా వున్న వీధి దీపం వెలుతురు ఆ పంచను కాంతిమయం చేశోంది. నారాయుడి సూటిగా చూడలేకపోయింది పారమ్యు. తడిసిన బట్టలవల్ల తన ఒంపు సొంపులు బహిర్గతం అవుతుంటే సిగుతో కుంచించుకుపోతోంది. వెలుతురు ఆమెకి యిబ్బందిగా వుంది. తనని భుజానికి ఎత్తి మోసి నారాయుడు చేతుల్లో బంధించబడిన దగ్గర్నూంచి, తన పరువం తీయనైన బాధకి లోనయింది. ఆ మధురానుభూతినుంచి ఆమె కోలుకోలేకపోతోంది.

నారాయుడి పనీ అలాగే వుంది గానీ, తమాయించుకున్నాడు. తడిసిన బుష్ కోట్ నీ, పేంట్ నీ యిప్పేసి, నిక్కర్లోంచి నోట్లు తీసి, అవి తడవనందుకు తృప్తి పడ్డాడు. బట్టల్ని పిడిచి తిరిగి వాచినే వేసుకున్నాడు. డబ్బు మాత్రం చేత్తో పట్టుకున్నాడు. పారమ్యు పరువాన్ని క్రీగంట చూశాడు, జద్దిమంతుడిలా తలతిప్పి ఎటో చూస్తున్నట్లు నిలబడ్డాడు.

వర్షం పడుతూనే వుంది. ఓ గంట గడిచింది. ఇద్దరూ మౌనంగానే వున్నారుగాని ఒకరినీ గురించి మరొకరు ఆలోచించుకుంటూనే వున్నారు. వర్షం ఆగలేదు. పారమ్యుకిలా మౌనంగా వుండడం దుర్భరం అనిపించింది.

“నాను యింటి కెలాగెళ్ళి డావో....!” ప్రకాశంగానే అంది.
“నీ యిల్లెక్కడ?” చెప్పింది.
“పద. ఎత్తుకొని తీసుకుపోతాను....”
“అమ్మ బాబోయ్! అంత దూరం నన్ను మొయ్యగలవేటి?” న వ్యూతూ కవిపించింది.
“ఇదేపాటి! నిన్నెత్తుకొని సింవాచెలం కొండెక్కిపోగల్గు.”

"ఓస్సోస్-మరీ కొయ్యక!" రెప్ప గొట్టందామె.
 "అయితే సూడు మరీ!" అమాంతం ఆమెను భుజాని కెత్తుకున్నాడు.
 "అమ్మో ఎంత బలంవో! బాబ్బాయి దించి దించి" గింజుకుందామె.
 "ఏం!"
 "నాకు నిగ్గే వ్రంది బాబూ! దించి ఏ. ఎవురేన సూసిగ్రలు."
 దించేవాడు!
 "ఇప్పుడింటికెలాగెలావో?"
 "ఎలాగూ యింత రొద్దుండి పోనాను గాదా! మరోగడికో సిటానికో ఏ రికాన్ యేనా రాదా....!"
 నిట్టూర్చి మౌనంగా వుండిపోయాడు! పారమ్మే మళ్ళా కలిపించుకొంది!
 "నానంగతేంగాని,నువ్వెటుకావెల్లారా!" తన బతుకుని గురించి. అవ్వని మినహా యించేసి- ఆమె చునమ్మ క రి గే లా జాగ్రత్తగా చెప్పాడు!
 "అయితే నాలాగే నీకూ ఎ వ్యయి లేరన్నమాట!?" అంది సానుభూతిగా!
 "ఎవరున్నారు? ఈ దబ్బుతప్ప.... నాకెవ్వరూ లేరు...." మౌనం రా జ్యం చేసింది చుళ్ళా! ఇంతలో దూరంగా రిక్తా వస్తున్న అరికిడికి అటుచూసింది పారమ్మ. దగ్గరవద్దంతో రిక్తావాలాని గుర్తించి—
 "రాకెట్టు - ఓర్రాకెట్టు - రాతమ్ముడు రారా—" పిలిచింది. రిక్తావాలా ఆమెను చూసి—
 "ఓస్ సువ్వా తల్లీ! నాను రాను. మైలారం తీసికెల్లై పావలా యిచ్చి బతివాలేస్తావో!"
 "నా నాయిన్నాయి నా ఒర్నానికి టిక్కిండిపోనానా—"
 "నన్నేటి వెయ్యమంటావో!"
 "ఓకే యిజ్జాలంవన్న మొగమాట వేచన లేదేటా నీకూ! ఇంటికి పేరిసి పున్నెం కట్టుకోవా!"
 "నాను పున్నెం కట్టుకుంటే నా వొంటి రిక్తా అద్దెవుడుకట్టుకుంటాడు! ఆనలేబేరం లేదు. రూపాయిస్తే వెన్ను— లేపోతేలేదు" రిక్తా కదలబోతోంది.
 "అవు! ఇంక. ఈ రూపాయి తీసుకొని ఆమెను యింటికి పేర్చు" అంటూ తనే రూపాయిచ్చేసి పారమ్మను ఎత్తి రిక్తాలో కూర్చోబెట్టాడు. ఆమె చునమ్మ కృతజ్ఞ తతో నిండిపోయింది! తనవల్ల యింత అధి మానాన్ని చూపుకున్న నారాయుడికి అక్కడే ఒదిలేసిపోవడానికి మనస్కరించక—
 "మరీ .... మరీ నువ్వో .... నువ్వు ఎలిపోవస్తే...."

"నేనా! ఈ రాత్రి నీతో వచ్చి నీ యింటికాడే వుండిపోతే రేపు నువ్వు మీ పేటలో తరెత్తుకోగలవేటి!"
 "అయ్యో .... అవును .... కా .... నీ ...."
 "సూడూ! నా గురించి బాదవడగ్గానీ— నాకో పాయం వెయ్యి...."
 "ఏటి వెయ్యమంతావో వెన్ను" ఆత్రం చూపుతోంది!
 "బట్టలన్నీ తడిసిపోనాయి. ఈ నోట్లు గాన్నాకాడుంటే నా ని పో యి పాస్తే పోతాయి. ఈ రాత్రికి నీ కాడీ డబ్బుంచి రేప్పట్టుకురా" అంటూ అందిందాడు!
 అందుకొంది.
 "ఎంతిది?"
 "ఆరొందలు."
 "ఆరొందలే!!!? - ఇంత డబ్బు నా పేటికిచ్చే వ్రన్నావో! ఏట్టి నమ్మకం?"
 "నిన్నే నమ్మకపోతే యింక నానెవుల్ని నమ్మగల్గు!" గురిచూసి వ్రయోగించాడు!
 నారాయుడికి గుండెలో గుడి కట్టేసింది పారమ్మ!
 రిక్తా తడిలింది!!
 తన వకకంలోని లాభనష్టాల్ని బేరీజు పేసుకొన్నాక— ఇంత పేపూ పారమ్మ కూర్చున్నచోట తృప్తిగా బాడు నిద్రించాడు! కానీ— ఇంటికి చేరిన పారమ్మకి మాత్రం ఎంతో రాత్రివరకూ నిద్రవట్ట లేదు! నారాయుడు తనని ఎత్తివట్టుకు న్నప్పుడు కలిగిన 'సుఖాన్ని' తలుచు కుంటూ ఆనందంలో తేలిపోయింది!

నారాయుడు తనమీద వుంచిన నమ్మకానికి మురిసిపోయింది! ఎప్పటికో విద్రవట్టి రంగు రంగుల కలలుకంది!
 మర్నాడు త్వరగా తెలిలింది! బాగా ముస్తాబయింది! డబ్బు వట్టుకొని, తను రోజూ కూర్చుండేచోటుకి చేరుకుంది పారమ్మ. నారాయుడు అక్కడలేడు. గంట, రెండుగంటలు— ఇలా కాలం దొర్లుతోంది గానీ నారాయుడి జాడలేదు! పాట ఆగి పోయింది! అడుక్కోవటం మరచి పోయింది! సుతిపోయినదాన్నా ఆత్రంగా వాడికోసం కలియజూస్తోంది!!
 కావాలనే ఆలస్యంచేసి— వదిగంటలు దాటుతూంటే అక్కడికి వచ్చాడు! తనని చూడగలగే పారమ్మ కళ్ళు వెలిగి పోవడంచూసి తన అంచనా తప్పనందుకు లోలోన నవ్వుకున్నాడు.
 నారాయుడికి డబ్బు యిచ్చెయ్య బోయింది. పారమ్మనే దాచుకున్నాడు. మురిసిపోయింది. తన యింటి దగ్గర భద్రత తక్కువనీ- బేంకిలో దాచునీ సలహా యిచ్చింది. ఎలా దాచాలో తనకి తెలియదన్నాడు. పాన్ షాపు అప్పారాచుని కలిస్తే అన్నీ చెబుతాడంది. వెళ్ళి వివ రాలు కనుక్కొచ్చాడు. డబ్బు చేతిలో పెట్టి బేంకికి వెళ్ళుచుని ఊందర పెట్టింది. అలాగే చేసివచ్చి పాస్ బుక్ చూపాడు. నారాయుడు తనమాట ప్రకారం బుద్ధిగా నడుచుకుంటున్నందుకు పారమ్మకు గర్వంగా వుంది మరీ!
 మరో నాలుగు రోజులు గడిచేసరికి మరంత సొన్నిహిత్యం పెరిగాక- పారమ్మ యింటికి రాకపోకలు మొదలెట్టాడు నారాయుడు. అంతేకాదు కొణాయినుంచి నీళ్ళు తెచ్చి యివ్వడం. వంట వనుల్లో సహక రించడం ప్రారంభించాడు. నారాయుడి వల్ల ఆమెలో అనురాగం లతలు వేసింది. ఓ రోజున మామూలుగా నారాయుడు వెళ్ళేసరికి, పారమ్మ కళ్ళు తుడుచుకుంటూ కనిపించింది. కంట తడిసెట్టడానికి కారణం అడిగాడు. చెప్పింది. ఉగ్రుకయాడు. గలాల్ని ఆమెను భుజానికెత్తుకున్నాడు. కొణాయి దగ్గర కొచ్చాడు. తనకు 'రంకు' కట్టిన వాళ్ళందరినీ తిట్టిపోలాడు. తను పారమ్మను వెళ్ళి చేసుకో బోకున్నట్టు 'బోర విరిచి' మరీ ప్రకటించేలాడు! ఆమెను అలాగే మోసుకుచూ పోయి ఓ గుడికి చేశాడు. పూజాన్ని బతిమాలి కొస్త ముట్ట చెప్పి. వసుపుతాడు తీసుకుని పారమ్మ మెడలో కట్టేలాడు. వాడి పాదాలపై పారమ్మ వలిపోయింది.
 పారమ్మను స్వంతం చేసుకున్నాక విజృంభించాడు నారాయుడు: బేంకించి రెండొందలు విత్తా చేసి- పారమ్మ వన

న గ రం

ప్రొద్దు వారితే—
 నగర కాంత
 నిండు చాలింత!

తెల్ల వారితే—
 పచ్చి బాలింత!

-రెంటాల సత్యనాగాయణ

తేసుకున్న మూడు వంతులతో దాన్ని జత చేసి ఒక చక్రాలబండి చేయించాడు. అందులో పారమ్యుని కూర్చోపెట్టి బండిని తోసుకుంటూ ఆమెకు బజారంతా చూపించాడు. పార్కులూ, బీచీ చూపించాడు. పారమ్యుకి కొత్త ప్రపంచంలో విహారిస్తున్న అనుభూతిని కలిగించాడు.

పారమ్యు కిప్పుడు పరమానందంగా వుంది. ఇలా వూరంతా తిరిగి చూసే భాగ్యం తనకుండేది కాదు. తన బతుకు ఏ తీరున నడుస్తుందో తెలియక బతుకుగా వుండే. ఎవ్వరూ లేని తను అందరికీ లోకువగా వుండవలసివచ్చేది. కాని తన కిప్పుడు కొండంత అండ దొరికింది. వీటన్నిటి మించిపోయింది నారాయుడు వల్ల. తను రాత్రుళ్ళు పొందుతున్న సుఖం! తనని వూపిరి సలుపుకోవడంగా ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసే స్తున్నాడు. ఆనందంలో ములిగి తెలుతూ గువ్వ పట్టలా వాదిగి వాడి గుండెపై తలవల్చి మేను మరిచేది.

పారమ్యు నారాయుడికి పూర్తిగా లొంగి పోయింది.

పాటలు పాడడం పారమ్యువంతు. బండి నడిపే బాధ్యత నారాయుడిది. బజారులన్నీ తిప్పుతుంటే డబ్బులు దండిగానే దొరుకుతున్నాయి. ఇటు కడుపు, అటు బేంక్ బేలన్సు నిండుతూ వున్నాయి.

నారాయుడికి యిప్పుడు 'అన్ని నిదాలా' బాగానే వుంది.

ఇలా సంతోషంగా కాలం వరిగెడు తుంటే పారమ్యుకి నెల తప్పింది. తల్లి కాబోతున్నందుకు గర్వంగా వుండేది. కాని ఆమెకా అనుభూతి ఎంతో కాలం నిలవలేదు. ఆమె ఆరోగ్యం దెబ్బ తినడం ప్రారంభించింది. వైద్యం చేయించమంది. పెద్దాసువ్రతికి తీసికెళ్ళాడు. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళను తప్ప తమలాంటి వాళ్ళను పురుగుల్లా చూస్తూ నిర్లక్ష్యం చెయ్యడం జరిగింది. ప్రైవేట్ డాక్టర్లకు చూపమనేది. చూపేవాడు. వాళ్ళు మందులు రాసేవాళ్ళు. తెచ్చి యిచ్చేవాడు. ఫలితం భూస్యంగా వుండేది. కడుపులోని శిశువు పెరుగుతున్నకొద్దీ ఆమె ఆరోగ్యం తరగసాగింది. వెయ్యికి దాటిన బేంక్ నిల్వ నాలుగు వందలకి తగ్గిపోయిందిగాని పారమ్యుకి వట్టుకున్న జబ్బు తగ్గలేదు.

డబ్బు నీళ్ళలా ఖర్చయిపోతూ వుండడంతో నారాయుడికి భయం పటుకుంది. పారమ్యుకి ఏపాటి నిమ్ముకంగా వున్నా చక్రాలబండి ఎక్కించి తిప్పి డబ్బులు సంపాదించేవాడు. బేంకి నిలవ మళ్ళా వెయ్యి దాటించాలనే ఆరాటం వట్టుకుంది వాడికి. కడుపు నిండడంతో తృప్తి వరక, నాలుగు డబ్బులు వెనకెయ్యడం వాడి కళ్ళకి

చచ్చే ఉత్సాహం

రగులతున్న పొగచుట్టో
రాజుతున్న సిగరెట్టో
ఉంటేవాలు నోట్టో
ఉత్సాహమే మొదట్టో

ఉపిరి తిట్టులో పొగచేరడం
ఉరః పంజరంలో నెగ రేగడం
దగుతో క్షయతో తలడిలడం
తరువాయి కాన్సర్ తో చావడం.

— సుబ్బరామరావు

నిద్రవట్టేది కాదు! ఒక్కో రోజున పారమ్యుకు నీరసం ఎక్కువగా వుండి రానని మొరాయిచినా బలవంతంగా బండి ఎక్కించేవాడు. బలహీనంగా తయారైన పారమ్యును పాడచుని నిర్పందించేవాడు! నారాయుడికి డబ్బుపిచ్చి వట్టుకుందని గ్రహించిన పారమ్యుకి గుండె చెరువయి పోయింది.

ఇప్పుడు పారమ్యు గొంతు నిజంగానే విషాద గీతాల్ని ఒలికిస్తోంది. పారమ్యుకి నెలలు నిండి చక్రాలబండి మూలనద్దంతో నారాయుడికి మెదడంతా ఆంవోళనతో నిండిపోయింది!

చీకట్లు ముసురుతున్న సమయంలో ఆమెకు నెప్పుడు ప్రారంభమయ్యాయి. పేటకంతా పేరుమోసిన నాలుగు మంత్రసాని మంగళును తీసుకొచ్చాడు. పారమ్యుకా ప్రశంస వేదన నరకమాతనగా వరిణమిస్తోంది! ఆమె పెరుతున్న పెదబొల్లి లికి పేటలోని ప్రీలంతావచ్చి యింటా బయటా గుమిగూడారు. సానుభూతి, సందేహాలు, సలహాలూ దండిగానే వ్యక్తం కాసాగాయ్!

మూగిన జనం తలోమాటా అంటున్నారు. కాళ్ళులేని పారమ్యుకి కాన్సు రావడం కష్టం అని, కొందరూ, మంగళు కిటుకులు చురి పని చెయ్యవని కొందరూ, డాక్టర్లు పిలిచి తీరవలసిందేనని అందరూ అంటున్నారు.

నారాయుడికి యిక తప్పిందికాదు. తను పేటకి ఆరువీధు లవతల వున్న ఓ డాక్టర్ని తీసుకొచ్చాడు. పరీక్షించి, ఇంజక్షన్లనిచ్చి, ఓ పాతిక వసూలు చేశాక, నారాయుడి

దురంగా తీసికెళ్ళి వాడి చెవిలో గుస గుస లాడి డాక్టర్ వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ మాటలు వినడంతో అంత చలిలోనూ నారాయుడికి చెవర్రు వట్టేకాయి! బిడ్డ అడ్డం తిరిగిందనీ పారమ్యు రక్త హీనంగా వుందనీ, పెద్దాసువ్రతికి తీసుకెళ్ళి ఓ నాలుగు వందలు ఖర్చు పెడితే రక్తం ఎక్కించి ఆవరేషన్ చేస్తారనీ, బిడ్డ బతికినా మానినా తల్లి ప్రాణం దక్కొచ్చనీ దాని సారాంశం.

పెద్దాసువ్రతి తతంగం నారాయుడికి యిదివరకే తెలుసు. అక్కడి గేట్లూ, తలుపులూ, కిటికీలూ కూడా లంచం అడుగుతాయని వాకికెప్పుడో బోధ పడి పోయింది. పురుడు పచ్చినా మానినా— పారమ్యు బతికినా, చచ్చినా— తను యిన్నే భుగా కూడేసి ప్రాణప్రదంగా చూసుకుంటున్న డబ్బు హరించేసి తన బుర్ర గొరిగి వంపించేస్తారన్న భావం వాడికి బలంగా తట్టేసింది. అంతా బేరీజు వేసుకున్నాడు. అంతే! డాక్టరు చెప్పిన విషయాన్ని తనలోనే తొక్కి వట్టేసి— భారవంతా నాలుగు మంత్రసాని మీదే విచ్చిపెట్టేశాడు.

భక్తున తెలారక ముందే పారమ్యు బతుకు తెల్లారిపోయింది. మంగళుకోకాలు పెడుతూ తలుపు తియ్యడంతోనే పేటలోని జనంతో గుడిసె క్రిక్కిరిసి పోయింది! జాలిగుండెగల ప్రీలు కంట తడిపెడుతున్నారు. కొందరు సానుభూతిగా మాట్లాడసాగారు.

నారాయుడికి ఆవేవీ వినిపించలేదు. చలనంలేక రాయిలా అలా వుండిపోయాడు. వాడి ముఖంలో ఏ భావప్రావ్యక్తంకావడంలేదు! లోవలికెళ్ళి పారమ్యు కవన్ని కూడా చూడలేదు. వాడి చూపు యెక్కడో వుంది!

రెండు భారల పొద్దెక్కినా వాడలాగే కూర్చోవడంతో — పేటలోని ముసలాళ్ళు వాడికి కర్తవ్యం బోదించారు! వది మంది వెంటాగా పారమ్యు కవన్ని పాతిపెట్టి, చెరువులో ములిగి వచ్చేశాడు.

ఇప్పుడు నారాయుడిలో చలనం వచ్చింది! ఇంటినీ, చక్రాల బండినీ అమ్మేశాడు! బేంకిలో దాచిన డబ్బు తీసేసుకున్నాడు. ఆ నగరాన్ని ఒదిలిపోయాడు!

నారాయుడు వెళ్ళిపోయాడు!
ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాడో!

భావి జీవితంలో తనకి యింక బాగా ఉపయోగపడే ఊతకర్రని అన్వేషించడానికి బహుశా మరో మహానగరానికి మకాం మార్చేసి వుంటాడు!

అవును; అంతే.